

Levensheiliging

Preek over Romeinen 12: 1,2

Te lezen: Romeinen 12: 1-21
19 november 1989

Dit najaar is de gemeente intensief bezig met het thema 'Groeï'. Zevenmaal zijn we er mee bezig op de wijkavonden. Zesmaal staat de zondagse dienst in het teken van 'groeien'. Vanmorgen voor de laatste keer. En het onderwerp van de prediking is de heiliging van het leven.

Groei en heiliging. Die beide woorden hebben veel met elkaar te maken. Ze hebben allebei tijd nodig. Groei kost tijd. Lichamelijk zijn we een jaar of 15 à 18 in de groei. Het duurt nog veel langer voor we in ons denken en voelen en reageren op dingen volgroeid zijn. Je kunt misschien zeggen dat je wat dat betreft nooit uitgegroeid raakt. Heiliging kost ook tijd. Je bent niet één – twee – drie een heilige. Zoiets word je niet op een mooie zondagochtend in de kerk. Je kunt als een mens zonder God de kapel om tien voor tien binnenstappen en de kapel om half twaalf als mens met God verlaten. En dat hoeft nog niet eens anderhalf uur te duren. Je kunt in één moment, waarin je je door God aangesproken weet en waarin je je leven voor Hem opent, fundamenteel een ander mens worden: van een gevangen mens in een vrij mens, van een mens zonder toekomst in een mens met hoop en verwachting en zin in het leven. Een christen, een gelovige en kind van God kun je worden in het éne moment van uw beslissende ontmoeting met God. Maar voor je een heilige bent, ben je een tijdstip verder, ben je een heel leven verder.

Ik zeg het een beetje uitdagend. Met opzet. 'Heiligheid' en 'heilige' zijn belaste woorden. Ze klinken veel protestanten erg rooms-katholiek in de oren. En dan moet je dus vreselijk oppassen, anderen denken bij die woorden aan krampachtige pogingen om een volmaakt christen te zijn. De meeste zullen bij het horen van woorden als 'heiligheid' en 'heiligen' last krijgen van een schuldgevoel. We zijn als christenen niet die we eigenlijk zijn moeten. Dat knaagt aan je geweten. Dat brengt ons in verlegenheid. Daar praten we liever niet over. We doen om allerlei redenen een beetje moeilijk, voorzichtig, geheimzinnig, stiekem met dat woord 'heiliging'. Als mensen zo omzichtig, toedekkend en zichzelf indekkend met dingen omgaan, moeten ze soms eens flink uitgedaagd worden. Je moet zo geschokt worden dat je uit die christelijke slof schiet waarin je voorzichtig, bescheiden manoeuvreert tussen allerlei moeilijke en gevaarlijke dingen. Als je eens flink geschokt bent door het woord 'heiligheid' kan het een nieuwe en frisse klank krijgen. Daar gaan we dan:

Na een mooie dienst met fijne liederen, een bijbelse prediking en gebeden die je uit het hart gegrepen zijn, ga je niet als heilige naar huis! Heilige vrouwen hebben ook in de kerk soms een spijkerbroek aan. Heiligen kunnen kwaad worden. Er zijn heiligen die goed kunnen voetballen en dat graag doen ook.

Ja, wat is heiligheid? We lezen Romeinen 12. Daar vallen een paar woorden die we bijna automatisch in verband brengen met de heiliging van het christelijk leven: 'En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld' (vers 2) En terecht! Een heilige is niet gelijkvormig aan deze wereld! Niet gelijkvormig.... Dat wil niet zeggen dat een christen er anders uit ziet dan iemand die geen christen is. Vijftien jaar geleden was het mode dat ook mannen hun haar lieten groeien. In die tijd kon je de heiligen onder de mannen er niet uithalen aan hun keurige kortgeknipte hoofden. Niet gelijkvormig aan deze wereld... Dat wil ook niet zeggen, dat christenen niet naar de bioscoop gaan en niet naar de schouwburg en thuis voor de televisie niet naar Ron's Honeymoonquiz kijken. Sommigen doen de eerste twee dingen trouwens niet en het laatste zonder problemen wel! Maar dat bedoel ik niet. Ik bedoel dat het 'niet gelijkvormig zijn aan deze wereld' dieper zit. Een andere mode en andere hobby's en andere dingen mooi of gezellig vinden en over andere dingen lachen.

'Wordt niet gelijkvormig aan deze wereld...' Je kunt de Griekse woorden die Paulus hier in zijn brief gebruikt ook anders weergeven. Voor 'gelijkvormig' gebruikt hij een woord waarin ons woord 'schema' zit. Er staat 'Laat je niet bepalen door het schema van de wereld waarin we leven'. Het schema van de wereld.... Dat roept de wereld van de tekentafel in een autofabriek op. Een autofabrikant is bezig een nieuw type auto op de markt te brengen. Van die auto rijdt nog niet een proefmodel rond. Er is zelfs nog geen model op schaal van. Dat nieuwe type bestaat alleen nog maar in enkele lijnen op het papier op de tekentafel. Maar die enkele lijnen bepalen wel wat voor auto het zal worden. Het wordt een lage auto met een aerodynamische lijn en de wielen op de uiterste hoeken van de carrosserie. Die enkele lijnen op papier. Die vormen het schema van het nieuwe auto-type.

Zo is er ook een schema van deze wereld. De hoofdlijnen die aangeven hoe het leven in elkaar zit dat de meeste mensen leven. Het is de werktekening van de maatschappij. Het laat zien volgens welke wetmatigheden het leven verloopt. Als je je wilt handhaven, als je succes wilt hebben, dien je je gedrag wel aan te passen aan die wetmatigheden.

Hoe zit het schema, de werktekening, van de wereld er uit? Volgens welke grondlijnen loopt het leven in een van God vervreemde wereld? Volgens

de lijnen van de zelfhandhaving. Volgens een werktekening waarin eigenbelang en ik-gerichtheid rood zijn ingetekend.

Dat kun je halen uit de tegenstelling die Paulus in Romeinen 12: 1,2 scheidt. Hij stelt twee dingen tegenover elkaar:

- in vers 1: 'Ik vermaan u.... dat u uw lichamen stelt tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer'
- in vers 2: 'En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld', 'laat je niet bepalen door het schema van de wereld waarin je leeft'.

Dat is een fundamentele tegenstelling: Een leven dat een heilig offer is, en een leven waarvan de lijnen lopen volgens het schema van een wereld zonder God. Het schema van deze wereld, de wereldgelijkvormigheid, dat is het tegenovergestelde van offer. Dat is zelfhandhaving, gerichtheid op jezelf, bepaald worden in je gedrag voor eigen belang.

'Ik vermaan u.... dat u uw lichamen stelt tot een levend, heilige en Gode welgevallig offer'. Een heilige herken je aan een leven dat iets heeft van een heilig offer. Je leeft niet voor jezelf. Volgens dat schema verloopt het leven in de wereld buiten God! Je kunt uit handen geven. Wat je hebt en wat je bent, heb je niet van jezelf en ben je niet voor jezelf. Je kunt zelfs jezelf uit handen geven. De heiligheid van de heilige is de heiligheid van een leven dat een heilig offer is.

Weet u waarom dat zo is? Waarom een heilige heilig is omdat hij een leven leidt dat een heilig offer is? Dat is zo omdat dat logisch is! Wanneer Paulus het er over heeft dat we 'onze lichamen (ons hele mens-zijn) moeten stellen tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer', voegt hij er direct aan tot: 'Dat is uw redelijke verdienste'. Hij gebruikt in het Grieks het woordje logisch: 'Dit is uw logische eredienst'.

Het is nogal logisch: We zijn kinderen van God omdat Jezus op aarde niet voor zichzelf heeft geleefd, maar zijn leven heeft geofferd. Het leven van Jezus was één groot offer. Wat Hij was en wat Hij had, was Hij en had Hij voor mensen. Hij gaf zichzelf voortdurend uit handen. Zijn leven als offer eindigde op Golgotha in een dood als offer. Het is nogal logisch: als we zijn die we zijn omdat Jezus zich voor ons offerden, dan kunnen we allemaal mensen zijn die in de praktijk van het leven zelf ook weten wat een offer is. Dat is logisch. Onze redelijke eredienst.

Dat is de heiligheid van de heilige. Heilig is alles wat bij God past. Onheilig is wat niet bij God past, wat bij Hem en met Hem vloekt. Zoals kleuren met elkaar kunnen vloeken. De kleuren waarin God in Jezus Christus zichzelf kleedde waren de kleuren van het offer. Een heilige is

iemand wiens kleuren daarbij passen. Een heilige weet van een leven dat een heilig offer is.

Hoe ziet het leven van een heilige, dat een heilig offer is, er concreet uit? Daarover schrijft Paulus in Romeinen 12: 9-21. Ik noem een paar voorbeelden:

Vers 10: 'Weest in broederliefde elkaar genegen in eerbetoon elkaar ten voorbeeld'.

Vers 12: 'Weest bijdragend in de noden der heiligen'.

Vers 15: 'Weest blij met de blijden, weent met de wenenden'.

Vers 20: 'Indien uw vijand honger heeft, geeft hem te eten; indien hij dorst heeft, geeft hem te drinken'.

Deze gestalte neemt een leven aan dat een heilig offer is. En nog veel meer gestalten.

Een preek over de heiliging van het leven sluit een aantal preken af over het thema 'groei'. Heiliging en groei horen bij elkaar. Want ze hebben beide tijd nodig. Een heilige ben je niet, nadat je aangesproken bent door een preek of bijbelstudie over levensheiliging. Heiliging kost tijd.

Een heilige is volgens vers 10 een christen die niet op zijn eigen belang gericht is, maar 'in broederliefde anderen genegen is'. Deze heiligheid bereik je dus pas als je concreet hebt moeten kiezen tussen jezelf en een broeder of zuster. Om een echte heilige te worden moet je soms eerst een echt moeilijke broeder ontmoet hebben. Heiligheid kost tijd.

Een heilige draagt volgens vers 12 'bij in de noden der andere heiligen'. Een heilige word je alleen als je tijd neemt voor andere heiligen in hun nood! Een heilige is een christen wiens leven een heilig offer is. Volgens vers 20 offert de heilige eten en drinken aan een hongerige en dorstige vijand. Zo'n heilige ben je niet één-twee-drie. Je moet tenminste wachten op het moment dat je een vijand hebt en dat hij honger en dorst heeft! Dan krijg je de kans! Wat ik hiermee wil zeggen:

De levensheiliging heeft te maken met héél ons leven, met alles wat daarin gebeurt. Levensheiliging heeft te maken met de teleurstellingen, conflicten, uitdagingen, strijd en verdriet van ons leven. De één maakt andere dingen mee dan de ander. De één krijgt een hongerige en dorstige vijand op zijn levenspad. Anderen krijgen te maken met een groot verdriet. Of je als christen groeit in heiligheid hangt er van af, of je in zulke situaties jezelf als een heilig offer uit handen kan geven.

